

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEÇA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2020-06/IA023

Rešava: Panel veća Apelacionog suda
sudija Mišel Pikar
sudija Emilio Gati
sudija Nina Jergensen

Sekretar: Fidelma Donlon

Datum: 15. septembar 2022.

Jezik originala: engleski

Stepen tajnosti: javno

Odluka po Veseljijevoj žalbi na treću odluku o učešću žrtava

Specijalizovano tužilaštvo:

Džek Smit

Branilac Hašima Tačija:

Gregori Kiho

Zastupnik žrtava:

Sajmon Loz

Branilac Kadrija Veseljija:

Ben Emerson

Branilac Redžepa Seljimija:

Dejvid Jang

Branilac Jakupa Krasnićija:

Venkatešvari Alagendra

PANEL VEĆA APELACIONOG SUDA Specijalizovanih veća Kosova (u daljem tekstu: panel Apelacionog suda, apelacioni panel ili panel, odnosno Specijalizovana veća),¹ postupajući na osnovu člana 33(1)(c) Zakona o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravila 169 Pravilnika o postupku i dokazima (u daljem tekstu: Pravilnik), rešava žalbu koju je g. Kadri Veselji (u daljem tekstu: žalba, Veselji ili optuženi, odnosno odbrana)² 12. jula 2022. uložio na treću odluku o učešću žrtava (u daljem tekstu: pobijana odluka).³ Specijalizovano tužilaštvo (u daljem tekstu: tužilaštvo) i zastupnik žrtava naveli su u svojim odgovorima od 25. jula 2022. (u daljem tekstu: odgovor tužilaštva, odgovor zastupnika žrtava)⁴ da žalbu treba odbaciti. Veselji je 1. avgusta 2022. uložio repliku.⁵

I. TOK POSTUPKA

1. Dana 26. oktobra 2020. sudija za prethodni postupak potvrdio je optužnicu protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija.⁶

¹ IA023/F00001, Decision Assigning a Court of Appeals Panel /Odluka o raspoređivanju sudija u panel Apelacionog suda/, 30. jun 2022.

² IA023/F00002, Veseli Defence Interlocutory Appeal Against Third Decision on Victims' Participation /Interlokutorna žalba Veseljijeve odbrane na treću odluku o učešću žrtava/, 12. jul 2022. (u daljem tekstu: žalba).

³ F00817/RED, Public Redacted Version of Third Decision on Victims' Participation /Javna redigovana verzija treće odluke o učešću žrtava/, 25. maj 2022. (strogo poverljiva i *ex parte* verzija zavedena je 25. maja 2022) (u daljem tekstu: pobijana odluka).

⁴ IA023/F00003, Prosecution response to Veseli Defence Interlocutory Appeal Against Third Decision on Victims' Participation /Odgovor tužilaštva na interlokutornu žalbu Veseljijeve odbrane na treću odluku o učešću žrtava/, 25. jul 2022. (u daljem tekstu: odgovor tužilaštva); IA023/F00004, Victims' Counsel Response to Veseli Defence Interlocutory Appeal Against Third Decision on Victims' Participation /Odgovor zastupnika žrtava na interlokutornu žalbu Veseljijeve odbrane na treću odluku o učešću žrtava/, 25. jul 2022. (u daljem tekstu: odgovor zastupnika žrtava).

⁵ IA023/F00005, Veseli Defence Consolidated Reply to SPO and Victims' Counsel Response to Interlocutory Appeal Against Third Decision on Victims' Participation /Objedinjena replika Veseljijeve odbrane na odgovor tužilaštva i odgovor zastupnika žrtava na interlokutornu žalbu na treću odluku o učešću žrtava/, 1. avgust 2022. (u daljem tekstu: replika).

⁶ F00026/RED, Public Redacted Version of Decision on the Confirmation of the Indictment Against Hashim Thaçi, Kadri Veseli, Rexhep Selimi and Jakup Krasniqi /Javna redigovana verzija odluke o potvrđivanju optužnice protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija/, 30. novembar 2020. (strogo poverljiva i *ex parte* verzija zavedena je 26. oktobra 2020, poverljiva redigovana verzija zavedena je 19. novembra 2020); F00034/A01, Indictment /Optužnica/, 30. oktobar

2. Dana 4. januara i 6. jula 2021, sudija za prethodni postupak doneo je dve okvirne odluke kojima su utvrđena načela za odobravanje učešća žrtava u postupku u ovom predmetu.⁷

3. Dana 21. aprila 2021. sudija za prethodni postupak doneo je prvu, a 10. decembra 2021. i drugu odluku o učešću žrtava, kojima je odobrio učešće dvadeset žrtava, a odbio odgovarajuće zahteve osam žrtava (u daljem tekstu: prva odluka o učešću žrtava, druga odluka o učešću žrtava).⁸

2020. (strogo poverljivo i *ex parte*); F00045/A03, Further redacted Indictment /Dodatno redigovana optužnica/, 4. novembar 2020. (strogo poverljivo i *ex parte*, stepen poverljivosti promenjen u „javno“ 5. novembra 2020). Ispravljena potvrđena optužnica podneta je 3. septembra 2021. V. F00455/RED/A01, Public Redacted Version of 'Indictment', KSC-BC-2020-06/F00455/A01, dated 3 September 2021 /Javna redigovana verzija optužnice, KSC-BC-2020-06/F00455/A01, od 3. septembra 2021/, 8. septembar 2021. (strogo poverljiva i *ex parte* verzija zavedena je 3. septembra 2021). Potvrđena izmenjena i operativna optužnica zavedena je 29. aprila 2022, pošto je sudija za prethodni postupak potvrdio izmene optužbi. V. F00777/RED, Public Redacted Version of Decision on the Confirmation of Amendments to the Indictment Against Hashim Taçi, Kadri Veseli, Rexhep Selimi and Jakup Krasniqi /Javna redigovana verzija odluke o potvrđivanju izmena u optužnici protiv Hašima Tačija, Kadrija Veselija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija/, 6. maj 2022. (strogo poverljiva i *ex parte* verzija zavedena je 22. aprila 2022, poverljiva redigovana verzija zavedena je 22. aprila 2022, poverljiva manje redigovana verzija zavedena je 16. maja 2022); F00789/A05, Public Redacted Version of Amended Indictment /Javna redigovana verzija izmenjene optužnice/, 29. april 2022. (strogo poverljiva i *ex parte* verzija zavedena je 29. aprila 2022, poverljiva redigovana verzija zavedena je 29. aprila 2022) (u daljem tekstu: optužnica).

⁷ F00159, Framework Decision on Victims' Applications /Okvirna odluka o prijavama žrtava/, 4. januar 2021. (u daljem tekstu: prva okvirna odluka); F00382, Second Framework Decision on Victims' Applications /Druga okvirna odluka u vezi s prijavama žrtava/, 6. jul 2021.

⁸ F00257/RED, Public Redacted Version of First Decision on Victims' Participation /Javna redigovana verzija prve odluke o učešću žrtava/, 21. april 2021. (poverljiva verzija zavedena je 21. aprila 2021) (u daljem tekstu: prva odluka o učešću žrtava), stav 85(a), (f); F00611/RED, Public Redacted Version of Second Decision on Victims' Participation /Javna redigovana verzija druge odluke o učešću žrtava/, 10. decembar 2021. (strogo poverljiva i *ex parte* verzija zavedena je 10. decembar 2021) (u daljem tekstu: druga odluka o učešću žrtava), stav 70(a)-(c).

4. Dana 18. novembra 2021. Služba za učešće žrtava podnela je treći izveštaj o prijavama žrtava za učešće u postupku,⁹ na koji je Veselji odgovorio 10. decembra 2021.¹⁰

5. Dana 25. maja 2022. sudija za prethodni postupak doneo je pobijanu odluku, kojom je odobrio učešće 12 žrtava u postupku i zaštitnu meru neobelodanjivanja njihovog identiteta javnosti i stranama u postupku.¹¹

6. Dana 1. juna 2022. Veselji je podneo zahtev da mu se odobri ulaganje žalbe na pobijanu odluku.¹²

7. Tužilaštvo je na taj zahtev odgovorilo 10. juna 2022, a zastupnik žrtava 13. juna 2022.¹³ Dana 20. juna 2022. Veseljijeva odbrana uložila je objedinjenu repliku na te odgovore.¹⁴

⁹ F00572, Third Registry Report to the Pre-Trial Judge on Victims' Applications for Participation in the Proceedings /Treći izveštaj Sekretarijata sudiji za prethodni postupak u vezi s prijavama žrtava za učešće u postupku/, 18. novembar 2021. (poverljivo i *ex parte*, stepen poverljivosti promenjen u „javno“ 30. novembra 2021) (u daljem tekstu: treći izveštaj Sekretarijata). Prilozi 1–13 uz treći izveštaj Sekretarijata zavedeni su kao strogo poverljivi i *ex parte*.

¹⁰ F00612, Veseli Defence Response to Third Registry Report to the Pre-Trial Judge on Victims' Applications for Participation in the Proceedings (F00572) /Odgovor Veseljijeve odbrane na treći izveštaj Sekretarijata sudiji za prethodni postupak u vezi s prijavama žrtava za učešće u postupku (F00572)/, 10. decembar 2021. (u daljem tekstu: Veseljijevo izjašnjenje).

¹¹ Pobijana odluka, stavovi 29–33, 43–46, 50(a), (e).

¹² F00828, Veseli Defence Request for Leave to Appeal Third Decision on Victims' Participation /Zahtev Veseljijeve odbrane za odobrenje da uloži žalbu na treću odluku o učešću žrtava/, 1. jun 2022. (u daljem tekstu: zahtev za ulaganje žalbe).

¹³ F00836, Prosecution Response to Veseli Defence request for leave to appeal Decision F00817 /Odgovor tužilaštva na zahtev Veseljijeve odbrane za odobrenje da uloži žalbu na odluku F00817/, 10. jun 2022; F00839, Victims' Counsel's Response to Veseli Defence Request for Leave to Appeal Third Decision on Victims' Participation /Odgovor zastupnika žrtava na zahtev Veseljijeve odbrane za odobrenje da uloži žalbu na treću odluku o učešću žrtava/, 13. jun 2022.

¹⁴ F00850, Consolidated Veseli Defence Reply to SPO and Victims Counsel Response to Veseli Defence Request for Leave to Appeal Third Decision on Victims Participation /Objedinjena replika Veseljijeve odbrane na odgovore tužilaštva i zaštitnika žrtava na zahtev Veseljijeve odbrane za odobrenje da uloži žalbu na treću odluku o učešću žrtava/, 20. jun 2022. (u daljem tekstu: Veseljijeva replika na odgovore tužilaštva i zaštitnika žrtava na zahtev za ulaganje žalbe).

8. Dana 28. juna 2022. sudija za prethodni postupak odobrio je ulaganje žalbe po sledeća dva pitanja (u daljem tekstu zajedno: odobrena pitanja):¹⁵

- (i) Da li je potpuna anonimnost žrtava koje učestvuju u postupku validna zaštitna mera u smislu članova 22 i 23 Zakona i pravila 80 Pravilnika (u daljem tekstu: prvo Veseljijevo pitanje); i
- (ii) Da li potpuna anonimnost žrtava koje učestvuju u postupku povlači za sobom povredu osnovnih prava optuženih prema ustavu i međunarodnom pravu o ljudskim pravima, garantovanih članom [21] Zakona, članom 31 Ustava Kosova, članom 6 Evropske konvencije o ljudskim pravima i članom 14 Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima (u daljem tekstu: drugo Veseljijevo pitanje).¹⁶

II. STANDARD ISPITIVANJA ŽALBI

9. Panel Apelacionog suda će primeniti kriterijume ispitivanja interlokutornih žalbi koje je usvojio u svojoj prvoj odluci i od tada redovno primenjivao.¹⁷

¹⁵ F00856, Decision on Veseli Defence Request for Leave to Appeal the Third Decision on Victims' Participation /Odluka o zahtevu Veseljijeve odbrane za odobrenje da uloži žalbu na treću odluku o učešću žrtava/, 28. jun 2022. (u daljem tekstu: odluka o odobrenju žalbe), stavovi 26, 35, 50. Sudija za prethodni postupak odbio je Veseljijev zahtev da mu se odobri ulaganje žalbe po trećem i četvrtom pitanju. V. odluku o odobrenju žalbe, stavovi 42, 49, 50.

¹⁶ Veselji u žalbi navodi da je u zahtevu za ulaganje žalbe kod drugog pitanja omaškom uputio na član 32 Zakona, umesto na član 21, a da sudija za prethodni postupak u odluci o odobrenju žalbe nije izričito ispravio tu grešku, ali je svoju odluku obrazložio pozivajući se na pravu odredbu. V. žalbu, fusnota 3; zahtev za ulaganje žalbe, stav 2; odluka o odobrenju žalbe, stavovi 10(2), 32. Panel primećuje da je član 32 Zakona, „Imenovanje i funkcije predsednika i potpredsednika Specijalizovanih veća“, zaista irelevantan za drugo Veseljijevo pitanje. Pošto je ovde, po svemu sudeći, u pitanju administrativna greška, panel Apelacionog suda poći će od toga da drugo Veseljijevo pitanje glasi da li anonimnost žrtava koje učestvuju u postupku za sobom povlači povredu prava optuženih garantovanih članom 21 Zakona. V. takođe ICC, *Prosecutor v. Katanga*, ICC-01/04-01/07-476, Judgment on the appeal of Mr Germain Katanga against the decision of Pre-Trial Chamber I entitled "First Decision on the Prosecution Request for Authorisation to Redact Witness Statements", 13. maj 2008, stav 46.

¹⁷ KSC-BC-2020-07, IA001/F00005, Decision on Hysni Gucati's Appeal on Matters Related to Arrest and Detention /Odluka po žalbi Hisnija Gucati o pitanjima u vezi sa hapšenjem i pritvorom/, 9. decembar 2020. (u daljem tekstu: žalbena odluka u predmetu *Gucati*), stavovi 4–14. V. takođe IA001/F00005,

10. Panel Apelacionog suda podseća da, prema pravilu 113(6) Pravilnika, strane u postupku mogu, u skladu s pravilom 77, zatražiti odobrenje za ulaganje žalbe na odluku kojom nekoj žrtvi jeste ili nije odobreno učešće u postupku ili su određene zaštitne mere, ali isključivo ako žalbu podnose na osnovu greške u primeni prava.¹⁸

III. DISKUSIJA

11. Apelacioni panel najpre primećuje da se u pitanjima po kojima je odobreno ulaganje žalbe pominje „potpuna anonimnost“ žrtava koje učestvuju u postupku, ali da sudija za prethodni postupak nigde u pobijanoj odluci ne koristi tu formulaciju.¹⁹ Apelacioni panel smatra da se odobrena pitanja odnose na pitanje da li je „anonimnost“ žrtava koje učestvuju u postupku validna zaštitna mera koja se ne kosi s pravom optuženih na pravično suđenje tokom prethodnog postupka. Za potrebe ove odluke panel će poći od toga da anonimnost podrazumeva neobelodanjivanje identiteta žrtava koje učestvuju u postupku stranama u tom postupku.²⁰ Prema tome, panel smatra da se odobrena pitanja ne odnose na druge mere, na primer, privremeno neobelodanjivanje identiteta žrtava koje učestvuju u postupku prema pravilu 105 Pravilnika ili neobelodanjivanje zahteva za priznavanje statusa žrtve prema pravilu 113(1) Pravilnika.

Decision on Kadri Veseli's Appeal Against Decision on Interim Release /Odluka po žalbi Kadrija Veseljija na odluku o privremenom puštanju na slobodu/, 30. april 2021, stavovi 4–7.

¹⁸ V. takođe pravilo 113(5) Pravilnika; prva okvirna odluka, stav 54.

¹⁹ Upor. odluku o odobrenju žalbe, stav 10, s pobijanom odlukom, stavovi 36–46.

²⁰ V. takođe STL, *Prosecutor v. Ayyash et al.*, STL-11-01/PT/AC/AR126.3, Decision on Appeal by Legal Representative of Victims Against Pre-Trial Judge's Decision on Protective Measures, 10. april 2013. (u daljem tekstu: STL Decision), stav 22.

A. DA LI JE ANONIMNOST ŽRTAVA KOJE UČESTVUJU U POSTUPKU VALIDNA ZAŠTITNA MERA
(ŽALBENI NAVOD 1)

1. Navodi strana u postupku

12. Veselji tvrdi da je sudija za prethodni postupak pogrešio kad je zaključio da „Pravilnik predviđa neobelodanjivanje identiteta žrtava”.²¹ Veselji, prvo, tvrdi da se, s obzirom na član 23(1) Zakona, u kom se kaže da su zaštitne mere za žrtve regulisane Pravilnikom, žrtvama koje učestvuju u postupku mera anonimnosti ne može odrediti ako za to ne postoji konkretna odredba.²²

13. Drugo, Veselji smatra da se mora povući razlika između žrtava koje učestvuju u postupku i žrtava koje su podnele zahtev da im se prizna status učesnika u postupku.²³ Konkretno, Veselji tvrdi da je to što se sudija za prethodni postupak oslanja na pravilo 113(1) i (2) Pravilnika kako bi potkrepio svoj zaključak da „Pravilnik predviđa neobelodanjivanje identiteta žrtava” irelevantno i pogrešno, budući da se tim odredbama reguliše principijelno neobelodanjivanje odgovarajućih prijavnih obrazaca, a ne neobelodanjivanje identiteta žrtava koje učestvuju u postupku.²⁴

14. Treće, Veselji tvrdi da sudija za prethodni postupak nije razmatrao njegove tvrdnje o pravilu 80 Pravilnika, konkretno: (i) da je pravilo 80(4)(e)(i) „sekundarna mera”, koja omogućava da se realizuje već postojeća zaštitna mera, a to je privremeno neobelodanjivanje, prema pravilu 105, identiteta svedokâ ili žrtava koje učestvuju u postupku ili „potpuna anonimnost” svedoka prema pravilu 80(4)(e)(ii);²⁵ i (ii) da je „potpuna anonimnost” mera koja se primenjuje samo na svedoke na koje se, između

²¹ Žalba, stav 13, gde se upućuje na pobijanu odluku, stav 36. V. takođe žalbu, stavove 15–20.

²² Žalba, stav 14.

²³ Žalba, stav 15.

²⁴ Žalba, stav 15.

²⁵ Žalba, stav 17. V. takođe žalbu, stav 16.

ostalnih, primenjuje i pravilo 80(4)(e)(ii).²⁶ Veselji dodaje da „potpuna anonimnost” nije predviđena pravnim tekstovima nijednog drugog domaćeg ili međunarodnog suda.²⁷

15. I na kraju, Veselji apeluje na panel da u slučaju sumnje primeni princip *in dubio pro reo*, u skladu s pravilom 4(3) Pravilnika.²⁸

16. Tužilaštvo u odgovoru, pre svega, tvrdi da žalbu treba odbaciti bez razmatranja jer je podneta sa zakašnjenjem, i to više od godinu dana po donošenju prve odluke o učešću žrtava, kojom je, prvi put u ovom predmetu, žrtvama koje učestvuju u postupku odobrena zaštitna mera anonimnosti, a Veselji je već imao dve prilike da ospori njen pravni osnov.²⁹

17. Tužilaštvo tvrdi da Veselji ignoriše jasnu formulaciju i svrhu Zakona i Pravilnika,³⁰ a i zastupnik žrtava, u istom duhu, tvrdi da ne samo da je anonimnost žrtava koje učestvuju u postupku predviđena odredbama iz Pravilnika, već su te odredbe i potkrepljene Zakonom i Zakonikom o krivičnom postupku Kosova (u daljem tekstu: ZKPK).³¹ Konkretno, i tužilaštvo i zastupnik žrtava tvrde da se u članu 23(1) Zakona izričito upućuje na zaštitne mere utvrđene članovima 221 do 226 ZKPK, u koje spada i anonimnost oštećenog lica ili žrtve.³²

18. Zastupnik žrtava takođe tvrdi da je sudija za prethodni postupak ispravno zaključio da mu pravilo 113(1), (2) i (5) Pravilnika dopušta da žrtvama koje učestvuju u postupku odobri zaštitne mere, uključujući anonimnost.³³

²⁶ Žalba, stavovi 18–19. V. takođe žalbu, stav 16.

²⁷ Žalba, stav 20; replika, stav 8.

²⁸ Žalba, stav 21.

²⁹ Odgovor tužilaštva, stav 2, gde se upućuje na prvu i drugu odluku o učešću žrtava.

³⁰ Odgovor tužilaštva, stavovi 3–5.

³¹ Odgovor zastupnika žrtava, stavovi 11–17. V. takođe odgovor zastupnika žrtava, stavovi 32–33.

³² Odgovor tužilaštva, stav 4, gde se upućuje na ZKPK, članove 19(1)(1.7), 220(1)(1.3), 224; odgovor zastupnika žrtava, stavovi 11, 13–17, gde se upućuje na ZKPK, članove 220(1)(1.3), 221(1) i (4), 224(1), 224(5)(5.1) i 224(5)(5.4).

³³ Odgovor zastupnika žrtava, stavovi 18–19.

19. Što se tiče formulacije pravila 80 Pravilnika, tužilaštvo tvrdi da pravilo 80(4)(e)(i) nesumnjivo predviđa anonimnost žrtava,³⁴ a da se pravilo 80(4)(e)(ii) ne može tumačiti kao njegovo ograničenje.³⁵ Zastupnik žrtava tvrdi da je potpuno jasno da pravilo 80(4)(e)(i) dozvoljava neobelodanjivanje materijala ili informacija na osnovu kojih bi se mogao utvrditi identitet žrtava koje učestvuju u postupku, što je zapravo mera koju je odobrio sudija za prethodni postupak.³⁶ Dalje, zastupnik žrtava osporava Veseljijevu tvrdnju da je pravilo 80(4)(e)(i) „sekundarna mera“, već tvrdi da se u pravilu 80(4) iznosi spisak zaštitnih mera za svedoke i žrtve, dok se pravilo 105 odnosi na obelodanjivanje.³⁷ Zastupnik žrtava primećuje i da se „potpuna anonimnost“ svedoka, navedena u pravilu 80(4)(e)(ii), može povezati s ispitivanjem anonimnih svedoka prema pravilu 147, zbog čega se „potpuna anonimnost“ žrtava koje učestvuju u postupku i ne pominje izričito.³⁸ Tužilaštvo i zastupnik žrtava dodaju da u pravilu 80 Pravilnika i članu 23(1) Zakona nije naveden konačan spisak mera, već da oni obuhvataju sve zaštitne mere „koje su u datim okolnostima prikladne“ za zaštitu žrtava koje učestvuju u postupku.³⁹

20. Osim toga, tužilaštvo i zastupnik žrtava navode da je, suprotno Veseljijevoj tvrdnji, anonimnost žrtava koje učestvuju u postupku mera zaštite predviđena na drugim domaćim i međunarodnim sudovima, na primer, na Kosovu, na Međunarodnom krivičnom sudu (u daljem tekstu: MKS) i na Vanrednim većima sudova Kambodže.⁴⁰

³⁴ Odgovor tužilaštva, stavovi 5, 10.

³⁵ Odgovor tužilaštva, stav 5.

³⁶ Odgovor zastupnika žrtava, stavovi 22–23.

³⁷ Odgovor zastupnika žrtava, stavovi 24–26.

³⁸ Odgovor zastupnika žrtava, stav 29. V. takođe odgovor zastupnika žrtava, stavovi 27–28.

³⁹ Odgovor tužilaštva, stav 5; odgovor zastupnika žrtava, stav 20, gde se upućuje na pravila 80(1), (4) i (5) Pravilnika. V. takođe odgovor tužilaštva, stav 6.

⁴⁰ Odgovor zastupnika žrtava, stav 17; odgovor tužilaštva, stavovi 9–11, gde se upućuje na ICC, *Prosecutor v. Ngudjolo*, ICC-01/04-02/12-140, Decision on the participation of anonymous victims in the appeal and on the maintenance of deceased victims on the list of participating victims, 23. septembar 2013. (u daljem tekstu: *Ngudjolo* Appeal Decision), stavovi 14, 17; ECCC, Internal Rules (Rev. 9), 16. januar 2015, pravila 23*bis*, 29(4)(c), (6). V. takođe odgovor zastupnika žrtava, stavove 39–41.

21. I na kraju, odgovarajući na Veseljijevu tvrdnju o primeni pravila 4(3) Pravilnika, zastupnik žrtava tvrdi da Veselji nije uzeo u obzir prvi stav pravila 4, prema kom se Pravilnik tumači u skladu sa normativnim okvirom izloženom u članu 3 Zakona i, u odgovarajućim slučajevima, u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku.⁴¹

22. Veselji u replici kaže da je tvrdnja tužilaštva o zakasnelom ulaganju žalbe neosnovana i da svaka odluka predstavlja celinu za sebe, te da se na svaku može uložiti žalba.⁴²

23. Veselji u replici kaže i da članom 224 ZKPK, suprotno onom što tvrde tužilaštvo i zastupnik žrtava, anonimnost nije predviđena za žrtve ili oštećene nego samo za lica koja će svedočiti tokom suđenja, to jest za „obične“ svedoke.⁴³ Osim toga, po Veseljijevom mišljenju, da je Specijalizovano veće Ustavnog suda smatralo da se Pravilnikom, i konkretno pravilom 80(4)(e), izuzetna mera anonimnosti može proširiti i na žrtve koje učestvuju u postupku, ono bi to tako i reklo.⁴⁴

⁴¹ Odgovor zastupnika žrtava, stavovi 30–32.

⁴² Replika, stav 2. Veselji smatra i da tvrdnje tužilaštva treba odbaciti bez razmatranja pošto su prvi put iznesene u kontekstu ove žalbe.

⁴³ Replika, stavovi 4, 8. Veselji naglašava da su uslovi za izdavanje naloga o anonimnosti, izloženi u članu 224(5) ZKPK-a, „kumulativni“, i naročito da sudija mora da konstatuje da je „svedočenje oštećene strane, kooperativnog svedoka ili svedoka relevantno za pitanje koje je bitno za predmet pa bi bilo nepravilno ako tužilaštvo ne bi moglo da se osloni na njega“. V. repliku, stav 5. V. takođe IA023/F00005/A01, Annex 1 to Veseli Defence Consolidated Reply to SPO and Victims' Counsel Response to Interlocutory Appeal Against Third Decision on Victims' Participation /Prilog 1 uz objedinjenu repliku Veseljijeve odbrane na odgovor tužilaštva i odgovor zastupnika žrtava na interlokutornu žalbu na treću odluku o učešću žrtava/, 1. avgust 2022; IA023/F00005/A02, Annex 2 to Veseli Defence Consolidated Reply to SPO and Victims' Counsel Response to Interlocutory Appeal Against Third Decision on Victims' Participation /Prilog 2 uz objedinjenu repliku Veseljijeve odbrane na odgovor tužilaštva i odgovor zastupnika žrtava na interlokutornu žalbu na treću odluku o učešću žrtava/, 1. avgust 2022, str. 563.

⁴⁴ Replika, stav 6, gde se upućuje na KSC-CC-PR-2017-01, F00004, Judgment on the Referral of the Rules of Procedure and Evidence Adopted by Plenary on 17 March 2017 to the Specialist Chamber of the Constitutional Court Pursuant to Article 19(5) of the Law no. 05/L-053 on Specialist Chambers and Specialist Prosecutor's Office /Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti Pravilnika o postupku i dokazima usvojenog na plenarnoj sednici 17. marta 2017. i prosleđenog Specijalizovanom veću Ustavnog suda u skladu sa članom 19(5) Zakona br. 05/L-053 o Specijalizovanim većima i

2. Ocena panela Apelacionog suda

24. Pre svega, što se tiče zakasnelog podnošenja žalbe, apelacioni panel smatra da je tvrdnja tužilaštva da je Veselji pitanje pravne utemeljenosti zaštitne mere anonimnosti žrtava trebalo da pokrene ranije, kao i da nije obrazložio zašto to nije učinio, donekle osnovana. Međutim, panel primećuje da je sudija za prethodni postupak i u pobijanoj odluci i u odluci o odobravanju žalbe razmatrao Veseljijeve argumente o anonimnosti žrtava i da nije konstatovao da su izneti sa zakašnjenjem.⁴⁵ U tom kontekstu, i s obzirom na to da prvo Veseljijevo pitanje proističe iz pobijane odluke,⁴⁶ panel će oceniti osnovanost prvog žalbenog navoda.

25. Panel najpre primećuje da je sudija za prethodni postupak u pobijanoj odluci konstatovao da „Pravilnik predviđa mogućnost neobelodanjivanje identiteta žrtava“, s obzirom na to da se, (i) prema pravilu 113(1) i (2) Pravilnika, prijavni obrasci žrtava i identitet podnosilaca prijava ne obelodanjuju stranama u postupku i da (ii) prema pravilu 113(5) Pravilnika, sudija za prethodni postupak može da odobri zaštitne mere žrtvama kojima je odobreno učešće u postupku na osnovu pravila 80 Pravilnika, u kom se „navodi čitav niz mogućih zaštitnih mera“, uključujući neobelodanjivanje identiteta žrtava stranama u postupku.⁴⁷

26. Panel podseća na član 23(1) Zakona, u kom se kaže da se Pravilnikom „predviđa [...] zaštita žrtava i svedoka, uključujući bezbednost, fizičko i psihičko

Specijalizovanom tužilaštvu/, 26. april 2017. (u daljem tekstu: presuda Ustavnog suda), stavovi 132–139.

⁴⁵ Veseljijevo izjašnjenje, stavovi 2, 4–12; pobijana odluka, stavovi 35–36; odluka o odobravanju žalbe, stavovi 23–26. U odluci o odobravanju žalbe sudija za prethodni postupak konstatovao je da bi se „postupak mogao suštinski pospešiti ako bi panel Apelacionog suda hitno rešio prvo Veseljijevo pitanje, pošto bi što ranija merodavna odluka panel Apelacionog suda bila od koristi za pitanje da li je neobelodanjivanje identiteta žrtava zasnovano na Zakonu i Pravilniku“.

⁴⁶ V. odluku o odobravanju žalbe, stav 23. Nasuprot tome, odgovor tužilaštva, stav 2.

⁴⁷ Pobijana odluka, stav 36.

blagostanje, dostojanstvo i privatnost istih“⁴⁸ i da te zaštitne mere obuhvataju i „zaštitu identiteta“.

27. Što se tiče Pravilnika, panel primećuje da se pravilom 113(1) i (2) reguliše principijelno neobelodanjivanje prijavnih obrazaca žrtava koje učestvuju u postupku, pa i njihovog identiteta.⁴⁹ Međutim, pravilo 113(2) Pravilnika predviđa da i Služba za učešće žrtava „u odgovarajućim slučajevima ulaže zahtev za odobravanje zaštitnih mera prema pravilu 80“, dok se u pravilu 113(5) kaže da nadležni panel donosi obrazloženu odluku o zahtevima za zaštitne mere prema pravilu 80. Kao što je sudija za prethodni postupak tačno primetio, pravilo 113(2) i (5) Pravilnika upućuje na pravilo 80 u celini koje mu daje pravo da, od „čitav[og] niz[a] mogućih zaštitnih mera“, naloži i zabranu obelodanjivanja identiteta žrtava, u skladu s pravilom 80(4)(e)(i).⁵⁰

28. Panel konstatuje da nije ubedljiva Veseljićeva neosnovana tvrdnja da je pravilo 80(4)(e)(i) Pravilnika⁵¹ sekundarna mera koja omogućava da se realizuje već postojeća zaštitna mera ili da činjenica da je pravilom 80(4)(e)(ii) predviđena „potpuna anonimnost svedoka“ isključuje mogućnost da se mera anonimnosti odobri žrtvama

⁴⁸ V. takođe član 39(11) Zakona, koji glasi: „Sudija za prethodni postupak može, po potrebi, obezbediti zaštitu i privatnost žrtava i svedoka“; član 40(2) Zakona glasi: „Pretnesni panel se stara da suđenje bude pravično i ekspeditivno i da se postupak vodi u skladu sa Pravilnikom o postupku i dokazima uz puno poštovanje prava optuženih i vodeći računa o zaštiti žrtava i svedoka“; član 40(6)(f) Zakona glasi: „Pre suđenja ili tokom suđenja, pretnesni panel može, po potrebi, da: [...] f. obezbedi zaštitu optuženog, svedoka i žrtava.“

⁴⁹ Pravilo 113(1) Pravilnika glasi: „Stranama u postupku se ne obelodanjuju podneti zahtevi za priznavanje statusa žrtve“ (kurziv dodat). Pravilo 113(2) Pravilnika glasi: „Služba za učešće žrtava o tome podnosi stranama u postupku poverljivi izveštaj koji ne sadrži informacije na osnovu kojih bi se podnosioci zahteva mogli identifikovati“ (kurziv dodat).

⁵⁰ Pobijana odluka, stav 36.

⁵¹ Pravilo 80(4)(e)(i) Pravilnika glasi: „Panel može da održi raspravu *in camera* kako bi utvrdio da li da izda nalog za, *inter alia*: [...] (e) u izuzetnim okolnostima i uz poštovanje svih neophodnih zaštitnih mehanizama: (i) neobelodanjivanje stranama u postupku materijala ili podataka koji mogu da dovedu do otkrivanja identiteta svedoka ili žrtve koja učestvuje u postupku [...]“.

koje učestvuju u postupku.⁵² Panel konstatuje da sudija za prethodni postupak nije pogrešio time što nije dalje razmatrao pomenute tvrdnje.

29. U stvari, pravilom 80(4)(e)(i) Pravilnika jasno je predviđena mogućnost da se identitet žrtava koje učestvuju u postupku, kao i materijal na osnovu koga bi se njihov identitet mogao utvrditi, ne obelodani stranama u postupku. Panel smatra da je time obuhvaćena i anonimnost u odnosu na strane u postupku. Osim toga, u pravilu 80(5) Pravilnika stoji i da spisak mera navedenih u pravilu 80(4) nije konačan, već da panel može da naloži i „druge mere koje su u datim okolnostima prikladne”.⁵³

30. Prema tome, i suprotno Veseljijevoj tvrdnji, panel smatra da relevantna pravila nisu dvosmislena u smislu pravila 4(3) Pravilnika pa da bi se zato moralo usvojiti tumačenje koje je najpovoljnije po optuženog.⁵⁴

31. Što se tiče Veseljijeve tvrdnje da pravni tekstovi drugih domaćih ili međunarodnih sudova ne predviđaju anonimnost žrtava koje učestvuju u postupku, panel napominje da član 224 ZKPK, na koji se izričito upućuje u članu 23(1) Zakona, predviđa da nadležni sudija, pod određenim uslovima i prema utvrđenoj proceduri, može da naloži meru anonimnosti oštećenog lica (druga reč za „žrtvu”).⁵⁵ Napominjući da je, prema zakonima Kosova,⁵⁶ oštećena strana „strana u postupku”, panel konstatuje da ZKPK time predviđa i mogućnost anonimnosti žrtava, čija su prava na učestvovanje u postupku šira od prava koje žrtve učesnici u postupku imaju pred Specijalizovanim većima. S obzirom na odredbe ZKPK-a, normativni okvir

⁵² Žalba, stavovi 17–19.

⁵³ Kurziv dodat. Pravilo 80(5) Pravilnika glasi: „Panel može da naloži bilo koju kombinaciju prethodno pomenutih mera, ili da izda nalog za druge mere koje su u datim okolnostima prikladne za zaštitu svedoka ili žrtve koja učestvuje u postupku.”

⁵⁴ V. pravilo 4(1) Pravilnika. Nasuprot tome, v. žalbu, stav 21.

⁵⁵ Članom 19(7) ZKPK oštećeni ili žrtva definisani su kao „lice čije je lično ili imovinsko pravo krivičnim delom povređeno ili ugroženo”.

⁵⁶ V. ZKPK, članovi 9(3), 19(1.15).

Specijalizovanih veća i sudsku praksu MKS-a, o kojoj će biti govora u nastavku,⁵⁷ panel odbija tu Veseljijevu tvrdnju.

32. Dakle, panel konstatuje da sudija za prethodni postupak nije pogrešio kad je zaključio da je Pravilnikom predviđena mera anonimnosti žrtava i da je anonimnost žrtava koje učestvuju u postupku pred Specijalizovanim većima validna zaštitna mera prema članovima 22 i 23 Zakona i pravilima 80 i 113 Pravilnika. Panel odbija Veseljijev prvi žalbeni navod.

B. DA LI SE ANONIMIZACIJOM ŽRTAVA KOJE UČESTVUJU U POSTUPKU KRŠE OSNOVNA PRAVA OPTUŽENIH PREMA USTAVU I MEĐUNARODNOM PRAVU O LJUDSKIM PRAVIMA (ŽALBENI NAVOD 2)

1. Navodi strana u postupku

33. Veselji tvrdi da je zaštitna mera anonimnosti žrtava koje učestvuju u postupku po svojoj suštini štetna po optužene.⁵⁸ Prvo, on tvrdi da je sudija za prethodni postupak pogrešio jer se „selektivno pozivao“ na sudsku praksu MKS-a, jedinog suda koji (uz znatna ograničenja) odobrava anonimnost žrtava koje učestvuju u postupku,⁵⁹ i da je ignorisao jednu odluku Žalbenog veća Specijalnog suda za Liban (u daljem tekstu: STL).⁶⁰ Kako tvrdi Veselji, ta odluka STL-a je „pouzdan izvor“ za tumačenje standarda međunarodnog prava o ljudskim pravima, a pristup usvojen u njoj omogućava bolju zaštitu prava i interesa optuženih.⁶¹

34. Drugo, Veselji tvrdi da je sudija za prethodni postupak netačno prikazao bojazan odbrane, a ona se ne sastoji u tome da bi učešće žrtava moglo prekoračiti okvir optužbi potvrđenih u optužnici,⁶² već u tome (i) da optuženi mora imati pravo da se

⁵⁷ V. niže, stavovi 46–47, 49.

⁵⁸ Žalba, stavovi 23, 30–33.

⁵⁹ Žalba, stav 23, gde se upućuje na pobijanu odluku, fusnote 57, 59–60. V. takođe repliku, stav 9

⁶⁰ Žalba, stav 23, gde se upućuje na pobijanu odluku, fusnota, i STL Decision, stavovi 27, 39. V. takođe repliku, stavove 8–9.

⁶¹ Žalba, stavovi 23, 32. V. takođe repliku, stavove 8–9.

⁶² Žalba, stav 24, gde se upućuje na pobijanu odluku, stav 37.

brani od „odvojenih i dodatnih“ optužbi da su žrtve koje učestvuju u postupku lično pretrpele štetu koja je direktna posledica nekog krivičnog dela iz optužnice, i (ii) da bi to pravo bilo povređeno ako bi žrtve koje učestvuju u postupku mogle da ostanu anonimne.⁶³

35. Treće, Veselji tvrdi da sudija za prethodni postupak nije trebalo da se bavi formalnim razlikama između svedoka i žrtava koje učestvuju u postupku,⁶⁴ već je trebalo da objasni kako je pravo na kontradiktorni postupak spojivo, na primer, sa zabranom odbrane da osporava „status“ žrtava koje učestvuju u postupku, istražuje lažne izjave⁶⁵ ili iznosi druge primedbe.⁶⁶ Po Veseljijevom mišljenju, konstatacija sudije za prethodni postupak da strane u postupku ne mogu osporavati kredibilitet svakog pojedinačnog podnosioca zahteva nije relevantna, jer se pravilo 113(3) Pravilnika tiče samo priznavanja statusa žrtve koja učestvuje u postupku, ali ne i njihovog učestvovanja u postupku.⁶⁷ Pored toga, Veselji tvrdi da je pravilom 114(5) Pravilnika, suprotno zaključku sudije za prethodni postupak, izričito predviđeno da se žrtvama koje učestvuju u postupku može naložiti da obelodane informacije koje idu u prilog optuženom.⁶⁸

36. Četvrto, Veselji tvrdi da je sudija za prethodni postupak, doduše, ispravno zaključio da se mora uspostaviti ravnoteža između interesa odbrane, s jedne strane, i interesa žrtava koje učestvuju u postupku i ekspeditivnosti postupka s druge,⁶⁹ ali da je učestvovanje žrtava u postupku uslovljeno poštovanjem prava optuženih na pravično suđenje, koje bi bilo narušeno anonimnošću žrtava.⁷⁰ Po Veseljijevom mišljenju, sudija za prethodni postupak je pogrešio jer, suprotno

⁶³ Žalba, stavovi 24–25, gde se upućuje na STL Decision, stav 28. V. takođe repliku, stav 11.

⁶⁴ Žalba, stav 26, gde se upućuje na pobijanu odluku, stav 38.

⁶⁵ Žalba, stav 26.

⁶⁶ Žalba, stav 28, gde se kao primer navode primedbe u vezi sa „svedocima koji su u ovom ili onom svojstvu povezane sa žrtvama koje učestvuju u postupku“.

⁶⁷ Žalba, stav 27, gde se upućuje na pobijanu odluku, stav 38.

⁶⁸ Žalba, stav 28, gde se upućuje na pobijanu odluku, stav 38.

⁶⁹ Žalba, stav 29, gde se upućuje na pobijanu odluku, stav 39.

⁷⁰ Žalba, stav 29, gde se upućuje na član 22(6) Zakona i STL Decision, stav 38.

pristupu usvojenom na MKS-u, nije pravio razliku između takozvanih „pasivnih“ ili „tihih“ žrtava i „aktivnih“ žrtava, dakle onih koje učestvuju u postupku, jer je implicitno zaključio da prava optuženih neće biti povređena čak i ako žrtve koje učestvuju u postupku a kojima je odobrena zaštitna mera anonimnosti dobiju aktivnu ulogu u postupku.⁷¹ I na kraju, Veselji tvrdi da čak i „tihe“ žrtve koje u postupku učestvuju pod zaštitom anonimnosti potencijalnu nanose štetu optuženima.⁷²

37. Tužilaštvo i zastupnik žrtava odgovaraju da je sudija za prethodni postupak pravilno postupio kad nije razmatrao odluku Žalbenog veća STL-a, na kojoj Veselji u velikoj meri zasniva drugi žalbeni navod, već se pozvao na znatno relevantniju sudsku praksu MKS-a, s obzirom na sledeće: (i) odluka Žalbenog veća STL-a doneta je u drugačijem normativnom okviru⁷³ i prethodila je odluci kojom je Žalbeno veće MKS ponovo potvrdilo da je anonimnost žrtava dopuštena mera,⁷⁴ (ii) u odluci Žalbenog veća STL-a su izostavljeni relevantni standardi ljudskih prava i sudska praksa Evropskog suda za ljudska prava o svedočenju anonimnih svedoka⁷⁵ i (iii) može se pretpostaviti da je u Pravilniku ta sudska praksa uzeta u obzir, budući da je on usvojen nakon što su donete odluke MKS-a i Žalbenog veća STL-a.⁷⁶

⁷¹ Žalba, stav 30. V. takođe žalbu, stav 31; repliku, stav 10.

⁷² Žalba, stav 31, gde se upućuje na STL Decision, stav 26.

⁷³ Odgovor tužilaštva, stavovi 10-11, gde se upućuje na STL Decision, stavovi 24, 28, i pravilo 80(4)(e)(i) Pravilnika; odgovor zastupnika žrtava, stavovi 36–38, gde se pravilo 80(4)(e)(i) Pravilnika poredi s pravilom 93 Pravilnika o postupku i dokazima Specijalnog suda za Liban (verzija od 20. februara 2013). V. takođe odgovor zastupnika žrtava, stav 46, gde zastupnik žrtava odluku Žalbenog veća STL-a opisuje kao „atipičan“.

⁷⁴ Odgovor tužilaštva, stav 10, gde se upućuje na *Ngudjolo Appeal Decision*, stavovi 14, 17; odgovor zastupnika žrtava, stavovi 37, 39–41. Konkretno, zastupnik žrtava tvrdi da se odluka Žalbenog veća STL-a delimično zasniva na činjenici da u tom trenutku Žalbeno veće MKS-a još nije bilo donelo pravosnažnu odluku o anonimnosti žrtava koje učestvuju u postupku i da je Žalbeno veće MKS-a potom primilo k znanju odluku Žalbenog veća STL-a ali je nije uzelo u obzir, što je zatim i postalo „standardni pristup za pitanja žrtava koje učestvuju u postupku“ pred MKS-om. V. odgovor zastupnika žrtava, stavove 39–41, gde se upućuje na nekoliko odluka MKS-a i na Reyes, Y.A., “The Protection of Victims Participating in International Criminal Justice”, in Tibori-Szabó, K. and Hirst, M. (Eds.), *Victim Participation in International Justice - Practitioner's Guide*, T.M.C Asser Press, jul 2017, str. 188.

⁷⁵ Odgovor zastupnika žrtava, stavovi 42–45. V. takođe odgovor zastupnika žrtava, stav 70.

⁷⁶ Odgovor tužilaštva, stav 10.

38. Tužilaštvo i zastupnik žrtava takođe tvrde da se u žalbi netačno prikazuju i ignorišu relevantni delovi pobijane odluke, pre svega činjenica da je sudija za prethodni postupak zaštitne mere naložio uzimajući u obzir modalitete i stepene učešća žrtava, te posledice koje bi to moglo imati po njihovu anonimnost.⁷⁷

39. Tužilaštvo i zastupnik žrtava navode da su Veselje tvrdnje „spekulativne“ i „preuranjene“, budući da su zasnovane na pretpostavkama o onome što bi se u postupku još moglo dogoditi, i, osim toga, da je sudija za prethodni postupak izričito rekao da te mere „ne prejudiciraju kasnij[u] eventualn[u] odluk[u] relevantnog pretresnog panela ili eventualne dodatne mere koji proističu iz potencijalno dvostrukog statusa žrtava “.⁷⁸ Kako zastupnik žrtava kaže, sudija za prethodni postupak nije ni imao nameru da izda nalog koji će važiti „tokom celog postupka“.⁷⁹ Zastupnik žrtava tvrdi da u ovoj fazi učešće žrtava u postupku nije takvih razmera da bi se to moglo odraziti na prava odbrane, ali prihvata mogućnost da bi pitanje anonimnosti žrtava trebalo ponovo razmotriti sa stanovišta konkretnih činjenica ukoliko dotične žrtve učesnici odluče da se aktivnije uključe u postupak.⁸⁰ Tužilaštvo, pak, tvrdi da pitanje da li je anonimnost žrtava pravična zaštitna mera zavisi od modaliteta njihovog učešća u određenoj fazi postupka,⁸¹ ali da anonimnost ne može biti nepravična *per se*, i to čak ni ako žrtva aktivno učestvuje u postupku.⁸² S tim u vezi tužilaštvo podseća da je Specijalizovano veće Ustavnog suda, upućujući na sudsku praksu Evropskog suda za ljudska prava, konstatovalo da je formulacija pravila 80(4)(e)(i)(ii) Pravilnika usaglašena s poglavljem II Ustava Kosova.⁸³

⁷⁷ Odgovor tužilaštva, stavovi 2, 7; odgovor zastupnika žrtava, stavovi 47–49, gde se upućuje na žalbu, stav 30; pobijana odluka, stav 40; ICC, *Prosecutor v. Lubanga*, ICC-01/04-01/06-1119, Decision on victims' participation, 18. januar 2008. (u daljem tekstu: *Lubanga* Decision dated 18 January 2008), stav 130.

⁷⁸ Odgovor tužilaštva, stavovi 2, 7, gde se upućuje, između ostalog, na pobijanu odluku, stavove 40, 45; odgovor zastupnika žrtava, stavove 50–52, 59, gde se upućuje na pobijanu odluku, stav 40.

⁷⁹ Odgovor zastupnika žrtava, stavovi 58–59, gde se upućuje na žalbu, stav 25.

⁸⁰ Odgovor zastupnika žrtava, stavovi 50–52, 57.

⁸¹ Odgovor tužilaštva, stav 8.

⁸² Odgovor tužilaštva, stavovi 8, 11.

⁸³ Odgovor tužilaštva, stav 8, gde se upućuje na presudu Ustavnog suda, stavove 132–139.

40. Osim toga, zastupnik žrtava tvrdi da se anonimnost žrtava koje učestvuju u postupku ne odražava na pravo optuženog da iznese odbranu, budući da, suprotno Veseljijevoj tvrdnji i odluci Žalbenog veća STL-a, sama činjenica da žrtve koje učestvuju u postupku tvrde da su pretrpele štetu zbog krivičnog dela iz optužnice ne pomaže tužilaštvu da dokaže krivicu optuženog, kao što ni činjenica da neke žrtve učestvuju u postupku ne može da se izjednači sa „optužbom”.⁸⁴

41. Što se tiče Veseljijeve tvrdnje o pravu na osporavanje „statusa” žrtava koje učestvuju u postupku, zastupnik žrtava odgovara da normativni okvir Specijalizovanih veća „pruža dovoljno garancija” putem kojih nadležni panel može da spreči da u postupku učestvuju žrtve koje se lažno predstavljaju ili da budu prihvaćene na osnovu falsifikovanih dokumenata.⁸⁵ Osim toga, zastupnik žrtava tvrdi da nije „ni srazmerno ni opravdano” tražiti da se obelodani identitet žrtava koje učestvuju u postupku samo da bi se predupredila „hipotetička opasnost”.⁸⁶

42. I na kraju, zastupnik žrtava tvrdi da anonimnost žrtava koje učestvuju u postupku ne utiče na mogućnost da odbrana ospori druge aspekte u odgovarajućem trenutku tokom postupka.⁸⁷ Na primer, ukoliko bi zastupnik žrtava zatražio podnošenje dokaza prema pravilu 114(5) Pravilnika, odbrana bi imala „dovoljno mogućnosti” da zatraži obelodanjivanje informacija na osnovu kojih se može utvrditi identitet žrtava i/ili relevantnog materijala.⁸⁸

43. Veselji u replici kaže da je MKS „atipičan” utoliko što dopušta anonimnost žrtvama koje učestvuju u postupku iako za to ne postoje konkretne pravne odredbe niti odgovarajuće obrazloženje.⁸⁹ Osim toga, Veselji smatra da je plenum Specijalizovanih veća po svemu sudeći imao u vidu pristup usvojen na STL-u, budući

⁸⁴ Odgovor zastupnika žrtava, stavovi 53–56. V. takođe odgovor tužilaštva, fusnota 24.

⁸⁵ Odgovor zastupnika žrtava, stav 61.

⁸⁶ Odgovor zastupnika žrtava, stav 63. V. takođe odgovor zastupnika žrtava, stavove 62, 64.

⁸⁷ Odgovor zastupnika žrtava, stavovi 65–67. V. takođe odgovor zastupnika žrtava, stav 68.

⁸⁸ Odgovor zastupnika žrtava, stav 66.

⁸⁹ Replika, stav 9. V. gore, fusnota 73.

da se u pravilu 80(4)(e)(ii) Pravilnika ne pominje anonimnost žrtava koje učestvuju u postupku.⁹⁰

44. Veselji u replici takođe kaže da tužilaštvo i zastupnik žrtava, u pokušaju da odredbe kojima se anonimnost predviđa za *svedoke* prošire i na *žrtve* i da žrtve koje učestvuju u postupku poistovete sa svedocima s potencijalno dvojnim statusom, previđaju da žrtva koja učestvuje u postupku to čini dobrovoljno, dok su svedoci dužni da svedoče ako se to od njih zatraži.⁹¹ Po njegovom mišljenju, interesi žrtava koje učestvuju u postupku „ne mogu imati prioritet u odnosu na osnovno pravo optuženih na pravično suđenje”.⁹² I na kraju, Veselji tvrdi da zastupnik žrtava ne pravi razliku između privremenih mera, koje automatski prestaju da važe u nekom trenutku, i mera koje se primenjuju tokom celog postupka.⁹³

2. Ocena panela Apelacionog suda

45. Apelacioni panel podseća da žrtve mogu da zatraže da iznose predstavke putem zastupnika žrtava u toku prethodnog postupka i suđenja „kada se radi o ličnim interesima žrtava i samo ako to nije na štetu ili suprotno pravima optuženog.”⁹⁴ Član 21(2) Zakona glasi: „[o]ptuženi, prilikom utvrđivanja optužbi protiv njega, ima pravo na pravično i javno suđenje, pod rezervom odredbi člana 23 ovog Zakona i mera za zaštitu žrtava i svedoka koje nalože Specijalizovana veća.”⁹⁵ Prema tome, kako je to ispravno konstatovao sudija za prethodni postupak. a odbrana se saglasila, nadležni panel mora da uspostavi ravnotežu između interesa odbrane, s jedne, i bezbednosti, fizičkog i psihičkog zdravlja, dostojanstva i privatnosti žrtava,

⁹⁰ Replika, stav 9. V. gore, fusnota 74.

⁹¹ Replika, stav 7.

⁹² Replika, stav 7.

⁹³ Replika, stav 11, gde se upućuje na u više navrata iznete „neuspešne tvrdnje“, na primer, u Veseljijevoj replici na odgovore tužilaštva i zaštitnika žrtava na zahtev za ulaganje žalbe, stavovi 3–4.

⁹⁴ Član 22(6) Zakona. V. takođe pravilo 114(4) Pravilnika.

⁹⁵ Pravo optuženih na pravično suđenje zaštićeno je i članom 31 Ustava Kosova, članom 6 Evropske konvencije o ljudskim pravima i članom 14 Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.

ekspeditivnosti postupka i potrebe da se osigura svrsishodno učešće žrtava s druge strane.⁹⁶

46. Prvo, što se tiče Veseljijeve tvrdnje da je sudija za prethodni postupak pogrešio jer je ignorisao odluku Žalbenog veća STL-a i oslonio se na sudsku praksu MKS-a, panel se slaže sa sudijom za prethodni postupak da se Specijalizovana veća pre svega rukovode pravnim instrumentima ovog suda, u kojima je anonimnost žrtava izričito predviđena,⁹⁷ i da nisu dužna da se drže sudskih presedana iz drugih jurisdikcija.⁹⁸ Međutim, Specijalizovana veća se u tumačenju normativnog okvira mogu rukovoditi sudskom praksom drugih sudova, kao što su MKS i STL.⁹⁹ Iako su odluke MKS-a i STL-a na koje se sudija za prethodni postupak i strane u postupku oslanjaju donete u kontekstu drugačijih normativnih okvira u kojima, za razliku od normativnog okvira Specijalizovanih veća, anonimnost žrtava nije izričito predviđena, panel smatra da su te odluke relevantne da bi se odgovorilo na pitanje da li anonimnost žrtava u ovoj fazi postupka ugrožava prava optuženih.

47. Po mišljenju panela, anonimnost žrtava nema u svakom kontekstu štetne posledice po optužene, naročito ako je stepen učešća ograničen kao što je to slučaj u ovoj fazi postupka pred sudijom za prethodni postupak. Panel smatra da šteta po optuženog, a time i potreba da se obelodani identitet žrtve, zavisi od modaliteta učešća žrtava u postupku, prema članu 22 Zakona i pravilu 114 Pravilnika, u

⁹⁶ Pobijana odluka, stav 39; ICC, *Prosecutor v. Said*, ICC-01/14-01/21-171, Judgment on the appeal of Mr Mahamat Said Abdel Kani against the decision of Pre-Trial Chamber II of 16 April 2021 entitled "Decision establishing the principles applicable to victims' applications for participation", 14. septembar 2021, stavovi 3, 67; *Ngudjolo* Appeal Decision, stav 16; ICC, *Prosecutor v. Lubanga*, ICC-01/04-01/06-3045-Red2, Decision on 32 applications to participate in the proceedings, 27. avgust 2013. (u daljem tekstu: *Lubanga* Decision dated 27 August 2013), stavovi 20–23. V. takođe žalbu, stav 29.

⁹⁷ V. gore, stavove 25–32. V. pobijanu odluku, fusnota 50.

⁹⁸ Odluka po žalbi Kadrija Veseljija na odluku o privremenom puštanju na slobodu, stav 51; IA009/F00030, Decision on Appeals Against "Decision on Motions Challenging the Jurisdiction of the Specialist Chambers" /Odluka o žalbama na odluku po prigovorima nenadležnosti Specijalizovanih veća/, 23. decembar 2021. (u daljem tekstu: odluka o žalbama na odluku na prigovorima nenadležnosti), stavovi 28, 44. V. pobijanu odluku, stav 50.

⁹⁹ Odluka o žalbama na odluku na prigovorima nenadležnosti, stavovi 54, 136, 169; žalbena odluka u predmetu *Gucati*, stavovi 9–14.

zavisnosti od faze u kojoj se postupak nalazi.¹⁰⁰ Panel napominje da žrtve sa statusom učesnika u postupku imaju ograničena prava učešća tokom prethodnog postupka¹⁰¹ i da je sudija za prethodni postupak, nalažući zaštitne mere za te žrtve, naglasio da zaštitne mere određene u toj fazi postupka, a u njih spada i anonimnost, „ne prejudiciraju kasnij[u] eventualn[u] odluk[u] relevantnog pretresnog panela ili eventualne dodatne mere koji proističu iz potencijalno dvojnog statusa žrtava“, istakavši tako razlike između žrtava koje učestvuju u postupku i svedoka s potencijalno dvostrukim statusom.¹⁰² Panel nalazi da sudija za prethodni postupak nije pogrešio kad je ocenio da je neubedljiva tvrdnja odbrane da je „zaštitna mera anonimnosti žrtava koje učestvuju u postupku po svojoj suštini štetna po optužene bez obzira na stepen učešća žrtava“ i samim tim nespojiva s pravom optuženih na pravično suđenje.¹⁰³

48. Panel napominje da je uloga žrtava u postupcima pred Specijalizovanim većima znatno ograničenija od uloge koju imaju strane u postupku.¹⁰⁴ Žrtve u postupku učestvuju preko zastupnika žrtava,¹⁰⁵ pošto nadležni panel to odobri i odluči

¹⁰⁰ *Ngudjolo* Appeal Decision, stav 17. V. takođe ICC, *Prosecutor v. Ongwen*, ICC-02/04-01/15-471, Decision on Disclosure of Victims' Identities, 17. jun 2016. (u daljem tekstu: *Ongwen* Decision dated 17 June 2016), stavovi 13–14; *Lubanga* Decision dated 27 August 2013, stav 23; *Lubanga* Decision dated 18 January 2008, stav 131.

¹⁰¹ V. pobijanu odluku, stav 49, gde se upućuje na prvu odluku o učešću žrtava, stavove 82–84, 85(d). Sudija za prethodni postupak odlučio je da zastupnik žrtava, između ostalog, (i) ima pristup svim javnim i poverljivim podnescima, transkriptima i dokaznom materijalu u spisu predmeta, kao i da je dužan da informiše žrtve koje učestvuju u postupku o toku postupka, pri čemu vodi računa o tome da ne otkrije poverljive informacije, (ii) može da prisustvuje svim sednicama u toku prethodnog postupka, uključujući sednice *ex parte*, i (iii) daje usmena izjašnjenja i podnosi pismene podneske kad god smatra da su u pitanju lični interesi žrtava koje učestvuju u postupku.

¹⁰² Pobijana odluka, stav 40. Prema tome, suprotno Veseljićevoj tvrdnji, sudija za prethodni postupak nije se pozivao na konkretne pojmove „pasivnih“ i „aktivnih“ žrtava koje učestvuju u postupku, ali je razmatrao pitanje različitih stepena učešća žrtava koje učestvuju u postupku. V. takođe pobijanu odluku, stavove 38, 39.

¹⁰³ Pobijana odluka, stav 39. Nasuprot tome, žalba, stavovi 23, 25, 31, 33; replika, stav 10.

¹⁰⁴ Član 22(3) Zakona glasi: „U krivičnom postupku pred Specijalizovanim većima žrtve imaju lični interes i pravo da budu obavestene, da im se prizna status i da dobiju naknadu štete.“ V. takođe *Ongwen* Decision dated 17 June 2016, stav 11. V. takođe pobijanu odluku, stav 38.

¹⁰⁵ V. član 22(5)-(6) Zakona; pravilo 114 Pravilnika. Konkretno, pravilo 114(1) Pravilnika glasi: „Žrtve koje učestvuju u postupku ostvaruju svoja prava putem dodeljenog zastupnika žrtava u svim fazama

o modalitetima tog učešća.¹⁰⁶ Osim toga, u poređenju s procedurom koja važi za svedoke,¹⁰⁷ pravilo 113 Pravilnika predviđa da se strane u postupku mogu izjašnjavati samo o pravnim osnovima u pogledu dopuštenosti zahteva za učešće žrtava¹⁰⁸ i da ne mogu da osporavaju kredibilitet podnosilaca zahteva ili dopuštenost tih zahteva.¹⁰⁹ Kao što je zastupnik žrtava već istakao, odgovornost da obezbedi da u postupku učestvuju samo *stvarne* žrtve snosi nadležni panel, koji dopuštenost svakog pojedinačnog zahteva za učešće žrtava ocenjuje *prima facie*.¹¹⁰ Suprotno onom što tvrdi Veselji, panel smatra da to u ovoj fazi postupka predstavlja dovoljnu garanciju, pošto je nadležnom panelu poznat identitet žrtava i može da oceni efekat eventualne štete i preduzme neophodne mere.¹¹¹

49. Panel će sada preći na Veseljijevu tvrdnju da bi dozvola da žrtve koje učestvuju u postupku ostanu anonimne značila „anonimnu optužbu protiv optuženog“.¹¹² Podsećajući na osnovno i ustavno pravo optuženog u krivičnom postupku da mu se

postupka shodno članovima 22(6) i 46(9) Zakona.” U Zakonu i u Pravilniku povlači se jasna razlika između zastupnika žrtava i samih žrtava koje učestvuju u postupku; na primer, žrtve koje učestvuju u postupku načelno nemaju pristupa poverljivom materijalu. V. pravilo 114(3) Pravilnika. V. takođe prvu odluku o učešću žrtava, stav 81.

¹⁰⁶ V. član 22(6) Zakona. Pravilo 114(2) Pravilnika glasi: „Zastupnik žrtava ima pravo na uvodno i završno izlaganje i može da prisustvuje prethodnom postupku i pretresu, *ako panel to smatra potrebnim*“ (kurziv dodat). Pravilo 114(4) Pravilnika glasi: „Kad god smatra da su u pitanju lični interesi žrtava koje učestvuju u postupku i ako nije drugačije predviđeno Pravilnikom, zastupnik žrtava može, *pod nadzorom panela*: (a) da daje usmena izjašnjenja i podnosi pismene podneske i (b) da postavlja pitanja svedocima“ (kurziv dodat), i da „panel izdaje konkretne smernice kojima se uređuje učešće žrtava u postupku“. V. takođe prvu odluku o učešću žrtava, stavove 82–84, 85(d); drugu odluku o učešću žrtava, stav 60; pobijanu odluku, stav 49.

¹⁰⁷ V. npr. pravila 135, 139(4), 143(2)-(3), gde se govori o kredibilitetu svedoka i pouzdanosti njihovih svedočenja.

¹⁰⁸ Pravilo 113(1)-(3) Pravilnika. Panel napominje da strane u postupku nemaju pristupa zahtevima žrtava koje učestvuju u postupku.

¹⁰⁹ Pobijana odluka, stav 38. V. takođe IA005/F00008, Decision on Appeal Against “First Decision on Victims’ Participation” /Odluka po žalbi na “Prvu odluku o učešću žrtava”/, 16. jul 2021. (u daljem tekstu: prva žalbena odluka o učešću žrtava), stav 35.

¹¹⁰ Odgovor zastupnika žrtava, stav 61. V. pravilo 113(4) Pravilnika; prva odluka o učešću žrtava, stavovi 42–43; prva okvirna odluka, stav 29 i tamo citirani izvori.

¹¹¹ V. takođe *Lubanga* Decision dated 18 January 2008, stav 131. V. takođe ICC, *Prosecutor v. Bemba*, ICC-01/05-01/08-807-Corr, *Corrigendum* to Decision on the participation of victims in the trial and on 86 applications by victims to participate in the proceedings, 12. jul 2010, stav 65.

¹¹² V. žalbu, stav 25.

omogućiti svrsishodno osporavanje dokaza koji se izводе protiv njega,¹¹³ panel napominje da su ne samo Žalbeno veće STL-a nego i veća MKS-a izrazila zabrinutost zbog mogućnosti da učešće anonimnih žrtava ima za posledicu anonimne optužbe.¹¹⁴ Mada se slaže sa sudijom za prethodni postupak da je u ovom predmetu učešće žrtava ograničeno samo na žrtve krivičnih dela navedenih u optužnici,¹¹⁵ panel takođe ističe da bi učešće anonimnih žrtava u određenim okolnostima moglo dovesti do povrede prava optuženih na pravično suđenje. Ukoliko žrtve koje učestvuju u postupku dobiju poziv da stupe pred sud u svojstvu svedoka, na primer, možda će biti potrebno da se ponovo razmotre zaštitne mere koje su im određene kao žrtvama koje učestvuju u postupku, kako je sudija za prethodni postupak ispravno napomenuo.¹¹⁶ Osim toga, panel napominje da žrtve koje učestvuju u postupku, prema merodavnom normativnom okviru, imaju i druge mogućnosti za da učestvuju u postupku, što takođe može imati posledice po pravo optuženih na pravično suđenje.¹¹⁷

¹¹³ Presuda Ustavnog suda, stav 134.

¹¹⁴ STL Decision, stav 28 ICC, *Prosecutor v. Katanga and Ngudjolo*, ICC-01/04-01/07-474, PTC I, Decision on the Set of Procedural Rights Attached to Procedural Status of Victim at the Pre-Trial Stage of the Case, 13. maj 2008. (u daljem tekstu: *Katanga and Ngudjolo* Decision Dated 13 May 2008), stavovi 180–181, gde se poziva na ICC, *Prosecutor v. Lubanga*, ICC-01/04-01/06-462-tEN, Decision on the Arrangements for Participation of Victims a/0001/06, a/0002/06 and a/0003/06 at the Confirmation Hearing, 22. septembar 2006. (u daljem tekstu: *Lubanga* Decision Dated 22 September 2006), str. 7; ICC, *Prosecutor v. Abu Garda*, ICC-02/05-02/09-136, Decision on victims' modalities of participation at the Pre-Trial Stage of the Case, 6. oktobar 2009, stav 22. V. takođe *Ngudjolo* Appeal Decision, stavove 17–19.

¹¹⁵ Pobjana odluka, stav 37. V. takođe prvu žalbenu odluku o učešću žrtava, stavove 16–18.

¹¹⁶ V. *Ngudjolo* Appeal Decision, stav 17; ICC, *Prosecutor v. Ongwen*, ICC-02/04-01/15-1117, Decision on Defence Request for the Identities of Potential Witnesses on the Legal Representatives of Victims' Preliminary Lists of Witnesses, 22. decembar 2017, stavovi 10–18; *Ongwen* Decision dated 17 June 2016, stavovi 13–14; ICC, *Prosecutor v. Katanga and Ngudjolo*, ICC-01/04-01/07-1788-tENG, Decision on the Modalities of Victim Participation at Trial, 22. januar 2010, stavovi 92–93. Panel podseća da čak i u slučaju da žrtve koje učestvuju u postupku dobiju poziv da svedoče njihova anonimnost ne mora nužno biti nespojiva s pravima optuženih. V. odluku Ustavnog suda, stav 136. V. takođe pobjanu odluku, stavove 40, 45.

¹¹⁷ To se odnosi i na postavljanje pitanja svedocima strana u postupku, predočavanje dokaza i pozivanje svedoka da svedoče, odnosno izjašnjavanje o činjenicama relevantnim za optužbe tužilaštva protiv optuženog. V. član 22(6) Zakona; pravilo 114(4)-(5) Pravilnika. V. takođe *Ngudjolo* Appeal Decision, stav 19; *Ongwen* Decision dated 17 June 2016, stav 14; *Lubanga* Decision Dated 22 September 2006, str. 7; *Katanga and Ngudjolo* Decision Dated 13 May 2008, stavove 181–182; STL Decision, stav 27.

50. Međutim, i uprkos tome što pravilo 81 predviđa da strana u postupku nadležnom panelu treba da podnese zahtev za izmenu zaštitnih mera, panel podseća da su sudija za prethodni postupak i pretresni panel dužni da se staraju da suđenje bude pravično i ekspeditivno i da, po potrebi, pa čak i *proprio motu*, mogu da izdaju naloge kako bi zaštitili optužene, svedoke i žrtve.¹¹⁸ Na primer, kad odlučuje o budućim modalitetima za učešće žrtava tokom suđenja ili tokom postupka u kome se odlučuje o reparacijama, nadležni panel razmatra zaštitne mere koje su već naložene i, u zavisnosti od specifičnih okolnosti i mogućnosti da stranama u postupku bude naneta šteta, može da odluči da ih izmeni.¹¹⁹ S tim u vezi, panel se slaže sa zaključkom sudije za prethodni postupak iz prve odluke o učešću žrtava da se zaštitne mere u toj fazi postupka tek neznatno odražavaju na mogućnost odbrane da se pripremi za predstojeća svedočenja,¹²⁰ i smatra da će odbrana imati dovoljno prilike da u odgovarajućem trenutku iznese sve primedbe koje smatra relevantnim.¹²¹ Prema tome, panel nalazi da je u ovoj fazi postupka preuranjeno i nepotrebno razmatrati moguću štetu koja bi mogla nastati tokom suđenja ili prilikom odlučivanja o reparacijama zbog učešća anonimnih žrtava.¹²²

51. Iako prihvata da učešće anonimnih žrtava u određenim okolnostima može da dovede do povrede prava optuženih na pravično suđenje, panel podseća da je zaštitna mera anonimnosti za žrtve koje učestvuju u postupku izričito predviđena

¹¹⁸ Članovi 39(11) i (13), 40(2), (6)(a) i (f) Zakona. V. takođe pravilo 116(4)(b) Pravilnika.

¹¹⁹ Panel napominje da je zastupnik žrtava rekao da će se „pitanje anonimnosti ponovo razmatrati“ ukoliko dotične žrtve učesnici odluče da se aktivnije uključe u postupak. V. odgovor zastupnika žrtava, stavove 51, 55–57, 66.

¹²⁰ Prva odluka o učešću žrtava, stavovi 69, 80.

¹²¹ Na primer, u vezi sa obelodanjivanjem oslobađajućih podataka kojima raspolažu žrtve učesnici u postupku ili sa reparacijama. V. žalbu, stavove 6, 28.

¹²² Nasuprot tome, v. žalbu, stav 25, gde Veselji kaže: „ako bi žrtvama koje učestvuju u postupku bilo dozvoljeno da ostanu anonimne tokom celog postupka, to bi značilo anonimnu optužbu protiv optuženih, što bi predstavljalo nesumnjivu povredu prava optuženih na pravično suđenje“ (kurziv dodat). V. takođe repliku, stav 11. Panel napominje da je zastupnik žrtava rekao da će se „pitanje anonimnosti ponovo razmatrati“ ukoliko dotične žrtve učesnici odluče da se aktivnije uključe u postupak. V. odgovor zastupnika žrtava, stavove 51, 55–57, 66.

normativnim okvirom Specijalizovanih veća¹²³ i smatra da u određenim izuzetnim okolnostima,¹²⁴ naročito s obzirom na posebnu osetljivost žrtava, anonimnost može biti opravdana.¹²⁵ Panel stoga smatra da pristup sudije za prethodni postupak u pobijanoj odluci u kojoj je naložio zaštitnu meru anonimnosti imajući u vidu konkretne faktore, na primer modalitet učešća žrtava tokom prethodnog postupka, nije bio nepravičan i da nije povređeno pravo optuženih na pravično suđenje, garantovano članom 21 Zakona, članom 31 Ustava Kosova, članom 6 Evropske konvencije o ljudskim pravima i članom 14 Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.¹²⁶ S tim u vezi, panel takođe podseća da je Specijalizovano veće Ustavnog suda, iako je više bilo usredsređeno na anonimnost svedoka nego na anonimnost žrtava koje učestvuju u postupku, konstatovalo da je formulacija pravila 80(4)(e)(i) i (ii) Pravilnika usaglašena s poglavljem II Ustava Kosova i da neobelodanjivanje identiteta ili odobravanje zaštitne mere anonimnosti svedocima nije nespojivo s Ustavom Kosova, a naročito s pravom optuženih na pravično suđenje, garantovano članom 31(4) Ustava.¹²⁷

52. S obzirom na navedeno, panel konstatuje da anonimnost žrtava koje učestvuju u postupku u ovoj fazi ne povlači za sobom povredu osnovnih prava optuženih prema Ustavu i međunarodnom pravu o ljudskim pravima. S obzirom na to, panel odbija Veseljijev drugi žalbeni navod.

¹²³ V. gore, stav 32.

¹²⁴ Pravilo 80(4)(e)(i) Pravilnika.

¹²⁵ V. pobijanu odluku, stavove 43–44; druga odluka o učešću žrtava, stavovi 51–52; prva odluka o učešću žrtava, stav 68.

¹²⁶ Panel se slaže sa tvrdnjom zastupnika žrtava da Veselji nije objasnio zbog čega bi anonimnost žrtava koje učestvuju u postupku mogla biti u sukobu s tim odredbama i da u prilog toj svojoj tvrdnji nije naveo pravne izvore. V. odgovor zastupnika žrtava, stav 42.

¹²⁷ Presuda Ustavnog suda, stavovi 132–140. Pravilo 80(4)(e) Pravilnika prvobitno je nosilo oznaku pravilo 77(4)(e).

IV. DISPOZITIV

53. Iz navedenih razloga panel Apelacionog suda

ODBIJA žalbu.

.

_____/potpis na originalu/_____

Sudija Mišel Pikar,
predsedavajući sudija

U četvrtak, 15. septembra 2022.

U Hagu, Holandija